

GRECO - qveynebis jgufi korufciis winaaRmdeg

**adamianis uflabaTa da samarTlebriv sakiTxTa generaluri direqtorati
monitoringis direqtorati**

strasburgi, 2009 wlis 15 maisi

GRECO RC-II (2008) 9E

Sefasebis meore raundi

Sesrulebis Sesabamisobis angariSi saqarTveloze

damtkicebuli GRECO-s mier

42-e plenarul sxdomaze

(strasburgi, 11 - 15 maisi, 2009 w.)

I. Sesavali

1. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufma 31-e plenarul sxdomaze (2006 wlis 8 dekembers) daamtka saqarTvelosTan mimarTebaSi Sefasebis angariSis meore raundi. jgufma es angariSi (Greco Eval II Rep (2006) 2E) gamoaqveya 2007 wlis 15 ianvars, mas Semdeg, rac miiRo nebarTva saqarTvelos xelisuflebisgan.
2. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis reglamentis 30.2 proceduris mixedviT, saqarTvelos mTavrobam warmoadgina `situaciuri angariSi” rekomendaciebis Sesrulebis mizniT gatarebuli RonisZiebebis Sesaxeb 2008 wlis 1 ivliss.
3. 26-e plenarul sxdomaze (2005 wlis 5 - 9 dekembers) qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufma, misive reglamentis 31.1 proceduris Tanaxmad, Sesrulebis Sesabamisobis sakiTxze momxseneblebad SearCia latvia da norvegia. latviis mxridan momxseneblad dasaxelda q-ni violeta zeppa-pridite, xolo norvegiis mxridan – b-ni atle roaldsoi. Sesrulebis Sesabamisobis angariSis momzadebis procesSi momxseneblebs daxmarebas uwevda qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis samdivno.
4. Sesrulebis Sesabamisobis angariSi miznad isaxavs Sefasebas im RonisZiebebis, romlebic ganaxorciela saqarTvelos xelisuflebam Sefasebis angariSSi Sesuli rekomendaciebis Sesasruleblad

II. analizi

5. cnobilia, rom Sefasebis angariSSi qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi Seexo saqarTvelosadmi gaweul 14 rekomencias. qvemoT ganxilulia swored am rekomendaciebis Sesrulebis Sesabamisobis sakiTxebi.

rekomendacia I.

6. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis rekomenciis Sesabamisad unda momzadebuliyo instruqcia da sruli treningi im oficialur pirTaTvis (samarTaldamcavi organoebis TanamSromelTa da prokurorebisTvis), romlebsac moeTxovebaT axali wesebis gamoyeneba qonebis konfiskaciisa da dayadaRebis procesSi, gansakuTrebuli aqcentis gakeTebiT finansur gamoZiebebze.
7. saqarTvelos xelisufleba adasturebs, rom generaluri prokuroris samsaxurma 2009 wlis TebervalSi mxari dauwira ukanono qonebis dayadaRebasa da konfiskaciasTan dakavSirebuli praqtikuli procedurebis instruqciis gamoyenebas samuSao dokumentad prokuraturis TanamSromlebisTvis. amas garda, xelisuflebis warmomadgenlebi miuTiTeben imazec, rom generaluri prokuroris samsaxuris saswavlo centrma organizeba gaukeTa trenings im prokurorebisTvis, romlebsac moeTxovebaT axali wesebiT xelmZRvaneloba qonebis dayadaRebisa da konfiskaciis procesSi, da sxva saxelmwifo organoebis TanamSromlebisTvis; kerZod, es iyo 2-dRiani seminari korufciuli saqmeebis gamoZiebis sakiTxebze 35

prokurorisTvis (2008 wlis dekemberSi – seminari Catarda evropis sabWos mxardaWeriT) da saswavlo seminari koordinaciisa da TanamSromlobis gaumjobesebis Temaze kompetentur saxelmwifo organoebis Soris fulis gaTeTrebTan dakavSirebul sakiTxebze muSaobis procesSi; seminarze, aseve, ganxiluli iqna `antikorufoeciuli saqmianobebi” da `sagamomZieblo meTodebi” (es seminari Catarda 2008 wlis noemberSi amerikis SeerTebuli Statebis saelCos egidiT). saqarTvelos mTavroba, aseve, adasturebs, rom saswavlo procesi mimdinareobda 2007 – 2008 wlebSic, maT Soris iyo praqtikuli seminari generaluri prokuraturis prokurorebisa da sagangebo gamomZiebelTaTvis iseve, rogorc Sinagan saqmeTa saministrosa da finansuri zedamxedvelobis samsaxuris TanamSromlebisTvis fulis gaTeTrebTan dakavSirebuli saqmeebis gamoZiebasa da samarTlebrivi devnis sakiTxebze. seminari exeboda iseT sakiTxebes, rogoricaa, aRniSnul TemasTan dakavSirebuli Sesabamisi sakanonmdeblo baza, informaciis wyaroebi da saerTaSoiris TanamSromloba fulis gaTeTrebis sferoSi. (es seminari Catarda 2007 wlis oqtomberSi). dabolos, xelisuflebis warmomadgenlebi gvixsnian, rom, sisxlis samarTlis saproceso kodeqsis 193-e nawilis Tanaxmad, pasuxismgebloba qonebis dayadaRebisa da konfiskaciis Sesaxeb gadawyvetilebis momzadebasa da miRebaze akisriaT prokurorebisa da mosamarTleebis da rom 2007 wels mosamarTleebisac daurigdaT Sesabamisi instruqciebi da CautardaT treningebi am sferoSi.

8. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi mxedvelobaSi iRebs yvela zemoaRniSnul faqts imis Sesaxeb, rom prokurorebs ukve miRebuli aqvT instruqciebi qonebis dayadaRebisa da konfiskaciis sakiTxebze; samarTaldamcavi organoebis TanamSromlebs CautardaT treningi korufciuli da fulis gaTeTrebTan dakavSirebuli saqmeebis gamoZiebasa da samarTlebrivi devnis Temaze, evropis sabWosa da amerikis SeerTebuli Statebis saelCos TanadgomiT; da mosamarTleebmac, romlebic aRWurvili arian uflebamosilebiT, miiRon gadawyvetileba qonebis dayadaRebasa da konfiskaciaze prokurorebis moTxovnis safuZvelze, miiRes saTanado instruqciebi da gaiares Sesabamisi treningi.

9. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia I Sesrulebulia damakmayofileblad.

rekomendacia II.

10. *qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis rekomendaciiT, unda gauqmebuliyo an sagraZnoblad Semcirebuliyo 5,000 lariani zRvari, roca saqme exeba korufcias, rogorc fulis gaTeTrebis predikatul danaSauls.*

11. xelisuflebis mtkicebiT, Tanaxmad sisxlis samarTlis kodeqsis 194-e nawilis 2007 wlis 4 ivlisis oficialuri Sesworebisa, romelic ZalaSi Sevida 2008 wlis 19 ivliss, 5,000 lariani zRvari, roca saqme exeba korufcias, rogorc fulis gaTeTrebis predikatul danaSdauls, gauqmebulia. ufro metic, gadasaxadebis Tavidan arideba ukve aRaraa amoRebuli predikatul danaSaulebaTa siidan, sapirispirod mdgomareobisa, romelic arsebobda Sefasebis angariSis, romelSic gamoTqmuli iyo SeSfoTeba am kuTxiT, damtkicebisas.

12. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi mxedvelobaSi iRebs miRebul informacias da miesalmeba im faqts, rom fulis gaTeTrebis winaaRmdeg brZolis debulebebSi ganxorcielebuli

cvlilebebi ara marto auqmebs fulad zRvars roca saqme exeba korufcias, rogorc predikatul danaSauls, aramed gadasaxadebis Tavidan acilebac ukve aRaraa amoRebuli predikatul danaSaulebaTa siidan.

13. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia II Sesrulebulia damakmayofileblad

rekomendacia III.

14. *qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis rekomendaciiT, unda gaumjobesebuliyo finansuri monitoringis samsaxuris mier informaciis mopovebis SesaZleblobebi, maT Soris, sxvadasxva monacemTa bazebze xelmisawvdomobis gaumjobesebis gziT.*

15. xelisufleba miuTiTebis imaze, rom 2009 wlis ianvarSi finansuri monitoringis samsaxursa da finansTa saministros Soris gaformda Tanadgomisa da TanamSromlobis memorandumi, romelic miznad isaxavs finansuri monitoringis samsaxursa da sagadasaxado da sabaJo struqturebs Soris informaciaTa droul gacvlas, maT Soris konkretul monacemTa bazebSi Sesvlis SesaZleblobas (iseTebSi, rogoricaa kompaniebis reestri da gadasaxadebis gadamxdelTa da sabaJo operaciebis monacemTa bazebi). amJamad mimdinareobs TanamSromlobis am memorandumis ganxorcielebis procesi. xelisufleba imazec miuTiTebis, rom finansuri monitoringis samsaxurma aseTi tipis memorandumebi gaaforma Sinagan saqmeTa saministrosTan (2008 wlis ivnisSi, fulis gaTeTrebasa da teroristuli jgufebis dafinansebasTan dakavSirebuli informaciebis kuTxiT), iusticiis saministrosTan, sadac Sedis generaluri prokuratura, notariusTa palata da sajaro reestris saagento, romelic pasuxismgebelia uZrav qonebasTan dakavSirebuli operaciebis registraciaze (2009 wlis ianvarSi imis gaTvaliswinebiT, rom unda Sesrudles 2008 wlis 19 martis oficialuri Sesworeba `kanonSi ukanono Semosavlebis legalizaciis aRkveTis xelSewyobis Sesaxeb”) da axlad Seqmnil finansuri zedamxedvelobis saagentosTan, romelic warmoadgens kompetentur struqturas yvela finansuri institutis finansuri zedamxedvelobis gawevis TvalsazrisiT (sabanko da sadazRvevo seqtorebis, aseve, fasiani qaraldebis bazrisa da a. S. CaTvliT). rac Seexeba TanamSromlobis sakiTxs finansuri monitoringis samsaxursa da generalur prokuraturas Soris, xazgasmulia, rom, TanamSromlobis Sesaxeb zemoaRniSnuli memorandumis safuZvelze, finansuri monitoringis samsaxuri miiRebs kvartalur informacias mis mier generalur prokuraturaSi gagzavnil saqmeebze.

16. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi afiqsirebs, rom finansuri monitoringis samsaxurma gaaforma TanamSromlobis memorandumi ramdenime sajaro uwyebasTan, romlebsac, aSkarad SeswevT Zala, gaumjobeson finansuri monitoringis samsaxuris mier informaciis miRebis SesaZleblobebi. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi mouwodebs mTavrobas, uzrunvelyos zemoaRniSnuli memorandumebis srulad Sesruleba rac SeiZleba swrafad.

17. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia III Sesrulebulia damakmayofileblad

rekomendacia IV.

18. *qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis rekomendaciiT, unda (i) SemuSavebuliyo da ganxorcielebulo erTiani meTodologia da standartebi auditis Casatareblad saxelmwifo seqtorSi, am seqtorisTvis damaxasiaTebeli yvela gansxvavebuli Tvisebis gaTvaliswinebiT; (ii) gamkacrebulo adgilobrivi xelusuflebis auditi da (iii) uzrunvelyofiliyo saxelmwifo sakuTrebaSi arsebuli sawarmoebis efeqturi auditi.*

19. rekomendaciis pirvel nawilTan dakavSirebiT, xelusufleba gangvimartavs, rom 2008 wlis dekemberSi miRebuli axali kanoni kontrolis palatis Sesaxeb, romelic miznad isaxavs gare auditis ufro efeqturi da gamWvirvale sistemis danergvas, iTvaliswinebs auditis Catarebis dawyebas 2012 wliდან (kontrolis palatis Sesaxeb kanonis muxli 2h –is Sesabamisi debuleba ZalaSi Seva 2012 wlis 1 ianvars, Tumca kanonis mniSvnelovani nawili ukve Sevida ZalaSi 2009 wlis 10 ianvars). rac Seexeba sxvadasxva saxelmwifo uwyebis Sida auditis sakiTxs, xelusufleba miuTiTebis, rom kontrolis palatisa da iusticiis saministros muSa jgufebi amJamad amzadeben erTian meTodologiasa da standartebis da am miznis miRwevaa swored mTavrobis mier 2009 wlis martSi miRebuli - `saxelmwifo dawesebulebebSi Sida finansuri kontrolis reformebis strategiis` erT-erTi mTavari amocana.

20. rac Seexeba rekomendaciis meore da mesame nawilebs, xelusufleba aRniSnavs, rom zemoaRniSnuli axali kanoni kontrolis palatis Sesaxeb palatas aniWebs aSkara uflbamosilebas, ganaxorcielos adgilobrivi mTavrobebisa da saxelmwifo sawarmoebebis finansuri da sabiujeto saxsrebis efeqturad xarjvis auditi, im sawarmoebis CaTvliT, romelTa sakontrolo paketi, aqciaTa 50%-ze meti, saxelmwifos xelSia.

21. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi afiqsirebs miRebul informacias. Cans, rom kontrolis palatis Sesaxeb axali kanoni – romelic palatas aniWebs aSkara uflbamosilebas, ganaxorcielos adgilobrivi mTavrobebisa da saxelmwifo sawarmoebebis finansuri da sabiujeto saxsrebis efeqturad xarjvis auditi – da Sida finansuri kontrolis reformirebis strategia swori mimarTulebiT gadadgmuli nabijebia. Tumca, xelusuflebas jer ar mocia CvenTvis informacia am instrumentebis praqtikaSi gamoyenebis Taobaze, maT Soris, informacia auditis erTiani meTodologiisa da standartebis SemuSavebasa da gamoyenebaze.

22. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia IV Sesrulebulia nawilobrivi

rekomendacia V.

23. *qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis rekomendaciiT, unda danergiliyo unificirebuli wesebi, romlebic uzrunvelyofda sajaro moxeleTa samuSaoze miRebisa da dawinaurebis procesis gamWvirvalobasa da obieqturobas, maTi muSaobis samarTlian da aramikeroZoebul Sefasebas.*

24. xelusuflebis mtkicebiT, 2009 wlis 6 Tebervalis prezidentis brZaneba #46, `sajaro samsaxurSi miRebisa da Tanamdebobaze daniSvnis mizniT konkursis Catarebis wesebis Sesaxeb` da brZaneba #47, `sajaro moxeleTa muSaobis Sefasebis wesebis damtkicebis

Sesaxeb”, Sevida ZalaSi. aRniSnuli brZanebebi miznad isaxavs sajaro samsaxurSi TanamSromelTa miRebas, maTi muSaobis Sefasebasa da maT Tanamdebobriv dawinaurebas miukerZoebel da samarTlian principebze dayrdnobiT. xelisufleba ganmartavs, rom es brZanebebi – romlebic srulyofs sajaro samsaxuris Sesaxeb kanonis debulebebs – adgenen miukerZoeblobis, gamWvirvalobis, ara-diskriminaciul, sajaro, kolegiatur da samarTlian principebs. isini gvTavazoben saerTo normebsa da detalurad ganweril wesebs, romlebic uzrunvelyofen SesarCevi da SefasebiTi procedurebis warmarTvas komisiebis mier da komisiebis mier gadawyvetilebebis miRebas Ria maJoritaruli kenWisyris gziT; uzrunvelyofen aRniSnuli procedurebis Sesaxeb informaciis sajaroobasa da SerCevis an Sefasebis procedurebidan an Sedegebidan gamomdinare pretenziebis wayenebis SesaZleblobas saprezenzio komisiis winaSe.

25. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi aRniSnavs, rom man miiRo informacia sajaro moxeleebis samsaxurSi miRebis, dawinaurebisa da maTi muSaobis Sefasebis unificirebuli wesebis danergvis Sesaxeb da swams, rom am wesebis Sesruleba uzrunvelyofs procedurebis gamWvirvalad da obieqturad warmarTvas.

26. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia V Sesrulebulia damakmayofileblad

rekomendacia VI.

27. *qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis rekomendaciiT, unda gatarebuliyo zomebi politikuri figurebis gavlenis SezRudvis mizniT mosamarTleebis daniSvnisa da maT winaaRmdeg disciplinaruli saqmiswarmoebis procesebTan dakavSirebiT.*

28. xelisuflebis warmomadgenlebi gvawvdian informacias kanonmdeblobaSi gakeTebul ramodenime cvlilebaze, romlebic miznad isaxaven sasamarTlos damoukideblobis xarixsis ganmtkicebas. am cvlilebebs Sorisaa 2007 wlis konstituciuri cvlileba, romlis safuZvelzec gauqmda prezidentis uflebamosileba mosamarTleebis daniSvnaTan dakavSirebiT (ixileT konstituciis muxli 73-is paragrafi 1) da aRniSnuli uflebamosileba gadaeca mxolod da mxolod erT restruqtirebul uwyebas - iusticiis umaRles sabWos, romlis xelmZRvaneloba, konstituciis 86.1 muxlis Sesworebuli debulebebis Tanaxmad, Tanamdebobrivad ekuTvnis umaRlesi sasamarTlos Tavmjdomares. umaRlesi sasamarTlos wevria mosamarTleTa konferenciis mier arCeuli rva mosamarTle, aqedan oTxia parlamentis mier daniSnuli parlamentis wevri, xolo ori – daniSnulia saqarTvelos prezidentis mier, mdivans irCevs mosamarTleTa konferencia (nacvlad prezidentis mier daniSvnisa). garda amisa, aRniSnulia, rom iusticiis umaRlesi sabWos Jiuris SemadgenlobaSi moxda konkretuli cvlilebebi da rom, `disciplinaruli samarTalaRrulebisa da saqarTvelos saerTo sasamarTloebis mosamarTleTa pasuxismgeblobebis Sesaxeb kanonSi” 2006 wlis 29 dekembers Setanili cvlilebebis Sesabamisad, Jiuris sami wevri eqvs warmomadgenels Soris saerTo sasamarTloebis mosamarTlea, arCeuli mosamarTleTa konferenciis mier, xolo meore sam wevrs ki irCevs iusticiis umaRlesi sabWo sakuTari wevrebidan (Tumca, sabWos zogierTi wevri, rogoricaa, magaliTad, misi mdivani ar Sedis kandidatTa siaSi). damatebiT, xelisufleba gvatyobinebs 2007 wlis 11 ivliss kanonis miRebis Taobaze `saqarTvelos saerTo sasamarTloebis mosamarTleebTan komunikaciis wesebis Sesaxeb”. kanoni miznad isaxavs mosamarTleebis damoukideblobisa da obieqturobis dacvas. dagegmilia, aseve, sasamarTlo

reformis pagrZeleba, kerZod, sakiTxi exeba prezidentis iniciativas mosamarTleebis uvado daniSvnis wesis, aseve, nafic msajulTa institutis SemoRebas, raTa gadawyvetilebis miRebis procesSi CarTuli iyos farTo sazogadoeba.

29. qveynebis korufciis winaaRmdag brZolis jgufi afiqsirebs miRebul informacias imis Sesaxeb, rom mosamarTleebis samsaxurebSi miRebis sakiTxi mindobilia iusticiis umaRlesi sabWosadmi, da rom sabWos Jiuris SemadgenlobaSiC moxda cvlilebebi. qveynebis korufciis winaaRmdag brZolis jgufs surs, xazi gausvas im mosazrebas, rom sasamarTloebis damoukidebloba aris korufciasTan brZolis qvakuTxedi da daJinebiT mouwodebs xelisuflebas reformebis pagrZelebisen am kuTxiT.

30. qveynebis korufciis winaaRmdag brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia VI Sesrulebulia damakmayofileblad

rekomendacia VII.

31. *qveynebis korufciis winaaRmdag brZolis jgufis rekomendaciiT, unda Sefasebuliyo saerTo administraciuli kodeqsis informaciis miRebis Sesaxeb debulebebis praqtikaSi ganxorcielebis xarisxi, raTa davrwmunebuliyaviT, rom ar izRudeba moqalaqeebis ufleba informaciis miRebis TvalsazrisiT da organizeba gagvekeTebina treningebisTvis im sajaro moxeleTaTvis, romlebsac samsaxurebrivad evalebaT moTxovnil informaciaze reagireba.*

32. mTavroba amaxvilebs yuradRebas im faqtze, rom `informaciis Tavisuflebis aqtis` debulebebis mixedviT, romlebic, Tavad aqtTan erTad, Sedis `zogadi administraciuli kodeqsis` me-3 TavSi, xolo aqti ki srulyofilia `sajaro samsaxuris Sesaxeb kanonis` debulebebiT, saxelmwifo dawesebulebebi valdebuli arian, uzrunvelyon sajaro informaciis xelmisawvdomoba, specialurad am saqmisTvis daniSnuli pirebis saSualebiT da warudginon yovelwliuri angariSi sajaro informaciis gaSuqebasTan dakavSirebiT (aqve igulisxmeba informacia dakmayofilebuli da daukmayofilebeli Txovnebis Sesaxeb, Txovnis daukmayofileblobis mizezebi, informacia sajaro moxeleebis mier ama Tu im debulebis darRvevaze da a. S.) saqarTvelos prezidents, visi administraciuli samsaxuric axdens informaciis sajaroobis xarisxis Sefasebasa da, saWiroebis SemTxvevaSi, rekomendaciebis SemuSavebas. gvacnobeben, rom 2007 wels informaciis gamoqveynebis Sesaxeb aRniSnuli saxis angariSi waradgina 99 saxelmwifo dawesebulebam – am angariSebis mixedviT, sazogadoebis mxridan sajaro informaciis miRebaze Txovnebis mTlianma raodenobam Seadgina 211,967 romlis 98.66% dakmayofilebuli iqna; xolo 2008 wels aRniSnuli saxis angariSi waradgina 649 saxelmwifo dawesebulebam – Txovnebis raodenoba am angariSebis mixedviT iyo 258,463 saidanac dakmayofilda 94.60%. xelisuflebis warmomadgenlebi xazs usvamen imasac, rom prezidentis administracia, iTvaliswinebs, agreTve, im Sefasebebs, romlebic keTdeba arasamTavrobo organizaciebis mier; iseTebis, rogoricaa saqarTvelos axalgazrda iuristTa asociacia.

33. mTavroba informacias gvawvdis organizaciebis Sesaxeb, romelmac ganaxorcieles saswavlo programebi administraciuli kodeqsis debulebebis Sesaxeb informaciis xelmisawvdomobasTan dakavSirebiT. kerZod, 2007 wlis oqtomberSi generalurma prokuraturam moawyo treningi yvela raionuli da regionaluri prokuraturisTvis; 2007 wlis dekemberSi iusticiis

saministros saswavlo centrma organizeba gaukeTa trenings saministros samoqalaqo sakiTxebis departamentis TanamSromlebisTvis; 2008 wlis aprilSi – saministros adamianuri resursebis, iuridiuli sakiTxebisa da normatiuli aqtebis sistematizaciis departamentis TanamSromlebisTvis; 2008 wlis maisSi – saministros erovnuli arqivis warmomadgenelTaTvis; 2008 wlis oqtombersa da 2009 wlis maisSi – saministros centraluri aparatisa da misdami daqvemdebarebuli sammarTveloebisa da sxva struqturebis TanamSromelTaTvis; 2008 wlis ivnis-ivlisSi, evropis sabWos proeqtis - `saqarTvelos erovnuli anti-korufciuli strategiis mxardaWera” (GEPAC) - farglebSi, Catarda treningi adgilobrivi xelisuflebis warmomadgenlebisTvis kaxeTisa da imereTis regioneSi da aWaris avtonomiur respublikaSi. Semdgom safexurze, xelisuflebis warmomadgenlebma dagvidastures, rom saxelmwifo dawesebulebebis yvela specialurad gamoyofilma pirma (ixileT paragrafi 32 zemoT) gaiara iusticiis saministros saswavlo centrის მერ organizebuli treningი და, რომ მომავალსი იგეგმება ასეტი treningების მოყობა.

34. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi afiqsirebs, რომ მან მiiRo informacia saqarTvelos პრეზიდენტის ადმინისტრაციული სამსახურის მერ `ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსისა” და `საჯარო სამსახურის შესახებ კანონის” ინფორმაციის საჯაროობის დებულებების შესრულების ხარისხის რეგულარულად შესახებ ტაობაზე და იტვისინებს იმ ფაქტს, რომ ბოლო ვლების განმავლობაში მიღებული მოქოვნები საჯარო ინფორმაციის მიღებაზე დაკმაყოფილებულია მაღალი პროცენტული მაკვენებლიტ. ესაა მისასაღმებელი warmateba. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufი, ასევე, არნისნავს, რომ მან მiiRo informacia რამდენიმე კატარებუი ტრენინგის შესახებ, ტუმკა არნისნული ტრენინგები კატარდა სახელმწიფო მოხელები და ადგილობრივი მმართველების warmomadgenlebis mxolod მცირე რიქვის და არა ყველა იმ სახელმწიფო მოხელეს, რომლებიც სპეციალურად დაინისნენ საჯარო ინფორმაციის მოქოვნაზე რეაგირების მიზნიტ, როგორც ეს რეკომენდაციის მიხედვიტ იყო შესარულებელი; კერზოდ, ვერ მივირეტ ვერავიტარი საბოლოო ინფორმაცია კონკრეტული სასვავლო პროგრამების შესახებ, რომლებიც გატვისინებუი იყნებოდა ყველა სპეციალურად გამოყოფილი საჯარო მოხელისატვის, რომლებზეც მიმდობილია მოქოვნის ინფორმაციაზე რეაგირება.

35. winამდებარე ანგარიშის დამტკიცების ტარიშისატვის მიღებული ინფორმაციის საფუკველზე, qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufი აკვნის, რომ რეკომენდაცია VII შესრულებულია ნაწილობრივ.

რეკომენდაცია VIII.

36. *qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufის რეკომენდაციიტ, უნდა კამოალიბებუიყო არაორავროვანი ვესები სახელმწიფო სეკტორის ყველა მოხელისატვის საკუკრების მიღება და ინტერესტა ფაქტიურ ტუ პოტენციურ კონფლიქტების შესახებ და, ასევე უკრუნველყოფილიყო ამ ვესების არსრულების სატანადო მეკანიზმი.*

37. xelisufleba გვიკვადებს, რომ 2009 wlis 27 მარტს პარლამენტმა მiiRo და 2009 wlis 1 ივნისს ზალაში სევა, ევროპის საბWოსტან ერტად `saqarTvelos erovnuli anti-korufciuli strategiის მარდაWერა” პროექტის ფარგლებში მომზადებული, შესვრებები კანონში `საჯარო სამსახურის ინტერესტა კონფლიქტისა და კორუფციის შესახებ”. ამ კვლილებების შესაბამისად, კანონი გავრცელდება არა მხოლოდ მაღალ კინოსნებზე, არამედ ყველა საჯარო მოხელეზე გარდა `დამხმარე პერსონალის” (როგორცაა ტეკნიკური პერსონალი, რომლის სამსახურებრივი მოვალეობა სემოიფარგლება დამხმარე

samuSaoebiT da romlebic ar arian dakavSirebuli sajaro momsaxurebis gawevasTan, mag.,: san-teqnikebi, eleqtro momsaxure personali, damlageblebi da a. S.) amasTan erTad, kanoni Seicavs ufro detalurad ganmartebul wesebs sajaro moxeleebis mier saCuqrebis miRebasTan dakavSirebiT da ufro naTladaa ganmartebuli cnebebi `sajaro moxele`, `saCuqari` da `interesTa konflikti`. xelisuflebis warmomadgenlebi, aseve, gvatyobineben, rom zemoaRniSnuli kanonis Tavi V Seicavs amave kanonis aRsrulebisaTvis gamiznul debulebebs, aq Sedis proceduruli wesebi iseTi SemTxvevebisTvis, rodesac sajaro moxeleebi ar waradgenen qonebriv deklaracias (`sajaro samsaxurSi interesTa konfliqtisa da korufciis Sesaxeb kanonis` me-20 muxli); aRniSnul wesebs mxars umagrebs sisxlis samarTlis kodeqsis Sesabamisi debulebebi, romlebic iTvaliswineben sasjels aralegaluri saCuqrebis miRebis SemTxvevaSi (muxli 340 gg), iseve, rogorc mcdari qonebrivi deklaraciis wardgenisas (muxli 355 gg).

38. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi aRniSnavs, rom man miiRo informacia kanonis miRebis Sesaxeb, romelic gansazRvavs ufro detalur wesebs yvela sajaro moxelisaTvis – garda *`damxmare personalisa`* – saCuqrebis miRebasa da interesTa konfliqtTan dakavSirebiT da Seicavs am kanonisve aRsrulebisTvis gamiznul debulebebs, romlebsac mxars umagrebs sisxlis samarTlis kodeqsis Sesabamisi debulebebi.

39. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia VIII Sesrulebulia damakmayofileblad.

rekomendacia IX.

40. *qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis rekomendaciiT, unda gatarebuliyo zomebi qcevis kodeqsis miRebis mizniT saxelmwifo seqtoris yvela moxelisaTvis, rogorc adgilobrivi, ise centraluri xelisuflebis doneze, raTa ganmartebuliyo da Sevsebuliyo wesebi interesTa konfliktis, saCuqrebis miRebasa da korufciuli faqtebis Sesaxeb informaciis micemis Sesaxeb*

41. xelisufleba acxadebs, rom proeqti cvlilebebisa kanonSi `sajaro samsaxuris Sesaxeb`, romelmac gaiara sami mosmena da jer kidev ar aris miRebuli parlamentis mier, iTvaliswinebs axali VI.1 Tavis damatebas, romlis debulebebi – efuZneba ra evropis sabWos ministrTa komitetis qcevis kodeqsis models sajaro moxeleTaTvis – warmoadgens qcevis kodeqss yvela sajaro moxelisaTvis rogorc adgilobrivi, ise centralur doneze. gangvimartaven, rom aRniSnuli debulebebis proeqti Seicavs qcevis zogad wesebs, maT Soris, interesTa konfliktis Sesaxeb, danaSaulebrivi qmedebelis Sesaxeb informaciis micemis valdebulebaze da saCuqrebis gaRebaze (sajaro moxeleebi valdebuli arian, uari Tqvan nebismier saCuqarze, romelsac SeuZlia, uaryofiTad imoqmedos maT mier samsaxurebrivi movaleobis Sesrulebaze, daasaxelon saCuqris mimcemi da moaxsenon faqtis Sesaxeb zemdgom xelmZRvanel). garda amisa, xelisuflebis warmomadgenlebi miuTiTeben, rom aRniSnuli debulebebis proeqtis safuZvelze, zogadi wesebis, garda, SesaZlebelia Seiqmnas specialuri qcevis kodeqsebi specialuri kategoriis saxelmwifo dawesebulebebisTvis an sajaro moxeleTaTvis iseve, rogorc 2006 wels prokuraturisa da policiis TanamSromlebisTvis miRebuli qcevis kodeqsebTan erTad, damatebiT, 2007 wels miRebuli iqna iusticiis saminstros penitencialuri sistemis TanamSromelTa eTikis kodeqsi.

42. qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufi afiqsirebs, rom man miiRo informacia `sajaro samsaxuris Sesaxeb kanonSi” gasatarebeli cvlilebebis proeqtis Sesaxeb da mouwodebs xelisuflebas mis ratifikaciisken.

43. qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia IX Sesrulebulia nawilobriv.

rekomendacia X.

44. *qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufis rekomendaciiT, unda Camoyalibebuliyo araorazrovani wesebi, romlebic saxelmwifo seqtoris yvela moxeles daavaldebulebda saxelmwifo marTvis procesSi nebismieri korufciuli movlenis Sesaxeb informaciis micemas da uzrunvelyofda aRniSnuli informaciis keTili nebiT mimwodeblebis dacvas uaryofiTi Sedegebisgan.*

45. xelisuflebis warmomadgenlebi acxadeben, rom, rekomendacii pirvel nawilTan dakavSirebiT, `sajaro samsaxuris kanonSi” gasatarebeli cvlilebebis proeqti (ixileT paragrafi 38 zemoT) iTvaliswinebs sajaro moxeleebis valdebulebas, moaxsenon zemdgom xelmZRvanelს ukanono qmedebis nebismieri gamovlinebis Tu safuZvliani eWvis Sesaxeb, korufciis faqtebis CaTvliT, aseve - Seatyobinon aRniSnuli faqtebis Sesaxeb samarTaldamcav organoebს im SemTxvevaSi, roca zemdgomi xelmZRvanelი არასათანადოდ reagirebs miwodebul informaciaze an roca sajaro moxeles ar hyavs konkretuli zemdgomi xelmZRvanelი (`sajaro samsaxuris Sesaxeb kanonis” cvlilebebis proeqtis muxli 73.5). rac Seexeba rekomendacii meore nawils, xelisuflebis warmomadgenlebi xazs usvamen im faqts, rom `sajaro samsaxurSi interesTa konfliqtisa da korufciis Sesaxeb kanonSi” ganxorcielebulი Sesworebebi (ixileT paragrafi 34 zemoT) Seicavs debulebebs im informatorTa dacvaze, romlebic keTili nebiT iZlevian informacias darRvevebis Sesaxe. es debulebebi emsaxureba imas, rom informatorების მამართ არ იყნას დასვებული ისეტი qmedebეbi, rogoricაა: დისკრიმინაცია, დასინებიტი Tu Zalismieri zewola; maT winaarmdeg sisxlis samarTlis, samoqalaqo, administraciuli Tu disciplinaruli saqmის wamowyeba; samsaxuridan gaTavisufleba an Tanamdebobis droebiT datovebineba (`sajaro samsaxurSi interesTa konfliqtisa da korufciis Sesaxeb kanonis” muxlebi 20.1-dan 20.9-mde). amasTan erTad, gvatyobineben, rom `sisxlis samarTlis saproceso kodeqsiT” uzrunvelyofili mowmis dacvis meqanizmebi vrceldeba sajaro moxeleebzec, romlebic iZlevian Cvenebეbs korufciul faqtebTan dakavSirebiT da gvevlinebian mowmeebad Semdgom sisxlis samarTlis saqmის warmoebis procesSi; aseve, gvacnobეben, rom parlamentma miiRo `wamebis winaarmdeg gaeros konvenciis meore ofcionaluri oqmi, romlis muxli 13 avaldebulebs saxelmwifos mxares `uzrunvelyos momCivanisa da mowmeebis dacva yvelanairi araadekvaturi damokidebulebisgan Tu დასინებisgan საCივრისა Tu nebismieri micemuli Cvenეbis gamo”.

46. qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufi mxedvelobaSi iRebs miRebul informacias informatorTa dacvis meqanizmebis SemoRebis Sesaxeb da `sajaro samsaxuris Sesaxeb kanonSi” Sesatani Sesworebebis proeqtis Sesaxeb, romelic iTvaliswinebs informaciis micemis zogad valdebulebas. qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufi mouwodebs xelisuflebas aRniSnuli Sesworebebis proeqtis damtkicebas.

47. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia X Sesrulebulia nawilobriv.

rekomendacia XI.

48. *qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis rekomendaciiT, unda yofiliyo miRebuli saTanado zomebi diskvalifikaciuri sanqciebis farTod gamoyenebis xelSewyobis mizniT im pirebTan mimarTebsi, romlebsac ukaviaT maRali Tanamdebobebi (mag.: am sakiTxis Sesaxeb treningis mowyobis gziT mosamarTleebisa da prokurorebisaTvis), da Camoyalibebuliyo aseTi diskvalifikaciuri sanqciebis AaRsrulebis Sesabamisi meqanizmi.*

49. xelisufleba gvatyobinebs, rom 2008 wlis TebervalSi uzenaesma sasamarTlom mosamarTleebisa da sxva iuristebisTvis gamoaqveya instruqciebi da rekomendaciebi sisxlis samarTlis kodeqsis saqmeebTan dakavSirebul sasamarTlo praqtikis problematur sakiTxebe, specialuri aqentiT sasjelis SerCevaze danaSaulis simZimisa da garemoebaTa gaTvaliswinebiT, gansakuTrebiT diskvalifikaciuri sanqciebis gamoyenebaze korufciasTan dakavSirebul danaSaulTa SemTxvevebSi. amas garda, gvaZleven informacias generalur prokuraturaSi SemuSavebul da 2009 wlis TebervalSi iusticiis saministros mier damtkicebul instruqciebze prokurorebisTvis, romlebic exeba sanqciebs, maT Soris diskvalifikaciur da sxva damatebiT sanqciebs. amasTan erTad, xelisuflebis warmomadgenlebi yuradRebas amaxvileben `arapatimrobiTi da pirobiTi sasjelebis aRsrulebis proceduris` 25-e statias, romelic ganmartavs proceduras, rac daculi unda iyos sasjelaRsrulebis samsaxuris mier, romelic axorcielebs diskvalifikaciur sanqciebs; aq Sedis damnaSavis perioduli monitoringi, Tu rogor ixdis igi masze dadebul sasjels da, diskvalifikaciuri sanqciis darRvevis SemTxvevaSi mimarTva damnaSavis damqiraveblisadmi misi samuSaodan gaTavisuflebis an misTvis im saqmianobis akrZalvis moTxovniT, romelic miTiTebulia mis sabraldebo daskvnaSi.

50. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi mxedvelobaSi iRebs SemuSavebul instruqciebs, romlebic exeba sadiskvalifikacio sanqciebis dadebis sakiTxs korufciasTan dakavSirebul danaSaulebaTa SemTxvevebSi da mouwodebs xelisuflebas, miiRos damatebiTi zomebi aseTi sasjelebis farTod gamoyenebis waxalisebisTvis im pirebis mimarT, romlebsac ukaviaT wamyvani Tanamdebobebi iuridiul pirebTan.

51. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia XI Sesrulebulia damakmayofileblad.

rekomendacia XII.

52. *qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis rekomendaciiT, unda (i) Sesuliyo cvlilebebi sisxlis samarTlis kodeqsis debulebebSi korporaciul pasuxismgeblobaze, raTa uzrunvelyofiliyo pasuxismgeblobis dakisrebis Sesazlebloba iuridiuli pirebisTvis iseT SemTxvevebSi, roca fizikuri piri ver axorcielebs zedamxedvelobas Tu kontrols da amis gamo xdeba qrTamis aRebis, fulis gaTeTrevisa Tu samsaxurebrivi mdgomareobis gamorCenis mizniT gamoyenebis danaSaulebebi (ii) gamarTuliyo Sesabamisi treningebi iuridiuli pirebis sisxlis samarTlis pasuxismgeblobaze yvela am saqmesTan dakavSirebul sajarო moxelisTvis im mizniT,*

rom uzrunvelyofili iqnas aRniSnuli debulebebis srulad gamoyeneba aqtiuri meqrTameobis, samsaxurebrivi mdgomareobis borotad gamoyenebisa da fulis gaTeTrebis danaSaulebaTa SemTxvevebSi.

53. xelisufleba acxadebs, rom, rekomendaciis pirvel nawilTan dakavSirebiT, 2008 wlis 11 oqtombers ZalaSi Sevida cvlilebebi sisxlis samarTlis kodeqsSi, romelTa mixedviT iuridiul pirebs SeiZleba, daekisroT pasuxismgebloba iseT SemTxvevebSi, roca `pasuxismgebeli piriS` (anu xelmZRvaneli Tanamdebobis piriS) zedamxedvelobis an kontrolis ararseboba iwvevs daqvemdebarebuli piriS mier danaSaulis Cadenis faqts iuridiuli piriS sasargeblad, an roca danaSauli Cadenilia iuridiuli piriS saxeliT, an misi daxmarebiT da/an mis sasargeblad imis miuxedavad dadgenilia, Tu ara danaSaulis Camdeni konkretuli fizikuri piriS vinaoba (statia 107.1 gg). rac Seexeba rekomendaciis meore nawils, xelisuflebis warmomadgenlebi gvawvdian informacias specializirebul treningze prokurorebisa da gamomZieblebisTvis, romelic ganxilavda iuridiuli pirebis sisxlis samarTlis pasuxismgeblobisa da am sferoSi ganxorcielebuli zemoaRniSnuli iuridiuli xasiaTis cvlilebebis praqtikaSi gatarebis sakiTxebS. seminari organizebuli iyo generaluri prokuraturis mier, evropis sabWos TanadgomiT proeqtis - `saqarTvelos erovnuli antikorufciuli strategiis mxardaWera` (GEPAC) – farglebSi 2008 wlis ivlisSi. garda amisa, mTavrobis informaciT, 2007 wlis oqtomber-dekemberSi moewyo sami seminari mosamarTleebisTvis sisxlis samarTlisa da sisxlis samarTlis saproceso kodeqsebSi Setanili cvlilebebis Sesaxeb.

54. qveynebis korufciis winaaRmddeg brZolis jgufi aRniSnavs, rom iuridiuli pirebis sisxlis samarTlis pasuxismgebloba – romelic SemoRebuli iqna 2006 wlis ivlisSi – ukve vrceldeba iseT SemTxvevebze, rodesac xelmZRvaneli Tanamdebobis piriS zedamxedvelobisa Tu kontrolis ararseboba qmnis daqvemdebarebuli piriS mier danaSaulis Cadenis SesaZleblobas. es aris mTavari miRweva. garda amisa, qveynebis korufciis winaaRmddeg brZolis jgufi mxedvelobaSi iRebs faqts, rom Catarda saswavlo seminari prokurorTa jgufisTvis korporaciuli pasuxismgeblobis sakiTxebze da, aseve, gaimarTa seminarebi mosamarTleTaTvis sisxlis samarTlisa da sisxlis samarTlis saproceso kodeqsebSi Setanil Sesworebebze. qveynebis korufciis winaaRmddeg brZolis jgufi miesalmeba im faqts, rom proeqtSi - `saqarTvelos erovnuli antikorufciuli strategiis mxardaWera` (GEPAC) – Sevida amgvარი saswavlo seminarebis organizeba, Tumca, unda aRiniSnos, rom iuridiuli pirebis sisxlis samarTlis pasuxismgeblobis sakiTxi aris axali koncepcia saqarTvelos kanonmdeblobaSi, amdenad moiTxovs qveynis masStabiT am sakiTxTan dakavSirebuli yvela sajaro moxelis Zireul swavlebas.

55. qveynebis korufciis winaaRmddeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia XII Sesrulebulia nawilobriv.

rekomendacia XIII.

56. *qveynebis korufciis winaaRmddeg brZolis jgufis rekomendaciiT, unda SemuSavebuliyo instruqciebi da mowyobiliyo efeqturi treningebi sagadasaxado inspeqtorebis SesaZleblobis gasaumjobeseblad korufciul danaSaulebaTa gamovlenis kuTxiT, kerZod saqme exeba qrTamebs romlebic SeniRbulia oficaluri xarjebis formiT.*

57. xelisuflebis informaciiT, 2009 wlis TebervalSi finansTa saministros Semosavlebis samsaxurma daamtka instrucia sagadasaxado inspeqtorebisTvis korufciul danaSaulebaTa aRmoCenis kuTxiT, kerZod, dokumenti moicavs qrTamebis sakiTxs, romlebic SeniRbulia oficialuri xarjebis formiT (brZaneba #446). instrucia efuZneba evropis ekonomiuri TanamSromlobisa da ganviTarebis organizaciis (OECD) meqrTameobis winaaRmdeg brZolis saxelmZRvanelos sagadasaxado inspeqtorebisTvis da Seicavs maqinaciisa da meqrTameobis faqtebis gamovlenis ZiriTad indikatorebs, Semowmebis Casatareblad saWiro meTodebsa da specialur procedurebs da, aseve, CamonaTvals, romelsac iyenebs sagadasaxado inspeqtorebis Semowmebis procesSi. garda amisa, miviReT informacia imis Sesaxeb, rom Semosavlebis samsaxuris sagamoZiebo departamentma 2008 wlis aprilidan oqtombramde periodSi, niderlandebis sabaJo da sagadasaxado administraciis TanadgomiT, organizeba gaukeTa saswavlo programis, erTdroulad departamentis 44 TanamSromlisTvis. programa aseve moicavda ramdenime seminars da saswavlo vizits niderlandebSi. yuradReba gamaxvilebuli iyo danaSaulis gamovlenasa da gamoZiebaze sagadasaxado da sabaJo kuTxiT da sakiTxebze, romlebic ukavSirdeba korufciul danaSaulebaTa gamovlenas.

58. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi miesalmeba instruciis SemuSavebis faqts, rac miznad isaxavs sagadasaxado inspeqtorebis Sesazleblobebis gaumjobesebas korufciul danaSaulebaTa gamovlenis procesSi, da sagadasaxado inspeqtorebisTvis Sesafersi treningebis Catarebas. Tumca, aSkaraa, rom aRniSnuli treningebiT isargebla sagadasaxado saqmeebis gamoZiebaze momuSave sagadasaxado inspeqtorebis mxolod mcire ricxvma.

59. qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia XIII Sesrulebulia nawilobrivi.

rekomendacia XIV.

60. *qveynebis korufciis winaaRmdeg brZolis jgufis rekomendaciiT, unda Sesworebuliyo arsebuli sakanonmdeblo debulebebi buRaltrul aRricxvasTan dakavSirebul danaSaulebsa da sanqciebze imis uzrunvelsayofad, rom Seqmna an gamoyeneba faqtorebisa an sxva saxis saaRricxvo dokumentaciisa, romlebic Seicavs mcdar an arasrul informacias an arakanonieradaa maTSi gamotovebuli gadaxdebis Sesaxeb informacia, korufciisa da samsaxurebrivi mdgomareobis borotad gamoyenebis danaSaulTa Cadenis, dafarvis an SeniRbvis mizniT, eqvemdebareba sisxlis samarTlis an sxva saxis sanqciebs.*

61. xelisuflebis warmomadgenlebi acxadeben, rom, erovnuli kanonmdeblobis, saqarTvelos mier 2006 wlis 14 dekembers ratificirebuli `korufciis sakiTxebze sisxlis samarTlis kanon-konvenciis (ETS 173)` me-14 muxlis moTxovnebtan SesabamisobaSi moyvanis mizniT, sisxlis samarTlis kodeqsi damatebuli iqna axali statia 204.1 (ZalaSia 2008 wlis 29 dekembridan), romlis mixedviTac mcdari an arasruli saaRricxvo dokumentaciis Seqmna, gamoyeneba an registracia piri mier, romelsac mindobili aqvs saaRricxvo pasuxismgebloba, piradi sargeblis miRebis mizniT, eqvemdebareba dajarimebas.

62. qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufi miesalmeba im faqts, rom buRaltrul danaSaulebaTa sisxlis samarTlis kodeqsSi Setana iTvaliswinebs `korufciis Sesaxeb sisxlis samarTlis kanon-konvenciis” me-14 muxlis rekomendaciebsa da normebs.

63. qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufi askvnis, rom rekomendacia XIV Sesrulebulia damakmayofileblad.

III. daskvna

64. **zemoaRniSnulis gaTvaliswinebiT, qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufi askvnis, rom saqarTvelom damakmayofileblad Seasrula Sefasebis angariSis meore raundi warmodgenili rekomendaciebis naxevarze meti, an warmarTa maTTan muSaoba damakmayofilebeli formiT.** rekomendaciebi i, ii, iii, v, vi, vii, xi, da xiv Sesrulebulia damakmayofileblad. rekomendaciebi iv, vii, ix, x xii da xiii Sesrulebulia nawilobriv.

65. saqarTvelom SesamCnevi Zalisxmeva gaswia qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufis zogierTi rekomendaciis Sesasruleblad, maT Soris – ramdenime sakanonmdeblo proeqtis ganxorcielebis gziT. magaliTad konstituciuri cvlilebebi, romlebic miznad isaxavs sasamarTloebis damoukideblobis xarixis ganmtkicebas; cvlilebebi sisxlis samarTlis kodeqsSi iuridiuli pirebisTvis sisxlis samarTlis pasuxismgeblobis dakisrebi kuTxiT da korufciis aRiareba fulis gaTeTrebi predikatul danaSaulad; kontrolis palatis axali kanonis miReba; Sesworebebi kanonSi `sajaro samsaxurSi interesTa konfliqtisa da korufciis Sesaxeb”, romlebic moicavs im sajaro moxeleebis dacvis meqanizmebs, romlebic keTili nebiT axorcieleben informaciis micemas korufciul faqtebTan dakavSirebiT. saqarTvelo kvlavac agrZeles muSaobas misaRwevad Semdgomi warmatebebisa, rogoricaa sasamarTlo reformis bolomde miyvana da cvlilebebis Setana kanonSi sajaro samsaxuris Sesaxeb. saqarTvelos xelisuflebis warmomadgenlebis winaSe amJamad dgas amocana Tu, rogor unda moxdes arsebuli kanonmdeblobis praqtikaSi ganuxreli ganxorcielebis uzrunvelyofa. am mizniT, ukve gadaidga konkretuli nabijebi – nawilobriv sazRvargareTidan, maT Soris, evropis sabWos mxridan mtkice mxardaWeris wyalobiT – aq Sedis saxelmZRvanelo instruqciebiT uzrunvelyofa da treningebis organizeba. kargi iqneboda amgvარი initiativebis masStabis gafarToeba imisTvis, rom yvela Sesabamis sajaro moxeles SeZleboda specializurebuli da amomwuravi treningis gavla qveynis masStabiT. qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufi mouwodebs mTavrobas intensiurad gaagrZelos muSaoba Sesasrulebeli rekomendaciebis efeqturad ganxorcielebis uzrunvelsayofad.

66. qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufi uxmobს saqarTvelos delegaciis xelmZRvanelს, miawodos informacia rekomendaciebis iv, vii, ix, x xii da xiii Sesrulebis Sesaxeb 2010 wlis 30 noembrisTvis.

67. dabolos, qveynebis korufciis winaarmdeg brZolis jgufi mouwodebs saqarTvelos mTavrobas, gasces Tanxmoba am angariSis gamoqveynebaze, rac SeiZleba swrafad, uzrunvelyos teqstis Targmani erovnul enaze da misi gamoqveyneba.